

Savaş Alanında Trijaj ve Zorlukları

DZ. TBP. ÜTĞM. ALPER BEYAZ

Triaj Sözcük Anlamı

- « *Trier* » (Fr.): seçmek, ayırmak, sınıflandırmak

- TDK karşılığını belirlememiş

Sağlık Bakanlığı

- T.C. Sağlık Bakanlığı Tanımı: Acil servislere başvuran hastaların, hastalıkları ile ilgili şikâyetleri, belirtilerin şiddeti ve tıbbi durumlarının aciliyeti göz önüne alınarak tabip veya bu konuda eğitim almış sağlık personeli tarafından yapılan öncelik belirleme işlemi

Giri

Tarihçe

- ▶ İlk ortaya çıkışı savaşlarda olmuş ve askeri tıbbın bir parçası olarak gelişmiş.
- ▶ İkinci Dünya Savaşı'nda; Zehirli gazlar, yeni silahlar üretilmiş, tanklar gelişmiş ve hava desteği düzeltilmiş, penisilin ve taze donmuş plazma gibi yeni tedaviler üretilmiştir. Benzeri görülmemiş sayıda tedavi edilebilir yaralı ve hasta grubu triyajı iyice zorunlu hale getirmiştir.

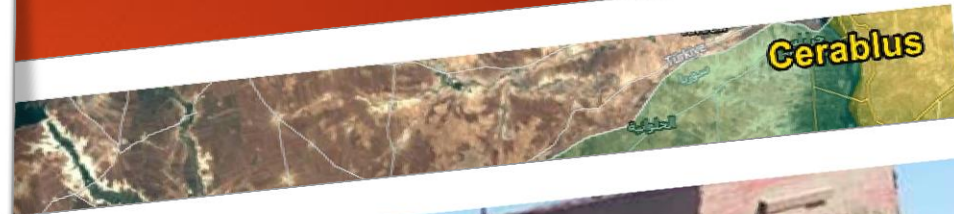
*Birinci Dünya Savaşı
Suippes, Fransa'da bir Triyaj İstasyonu*

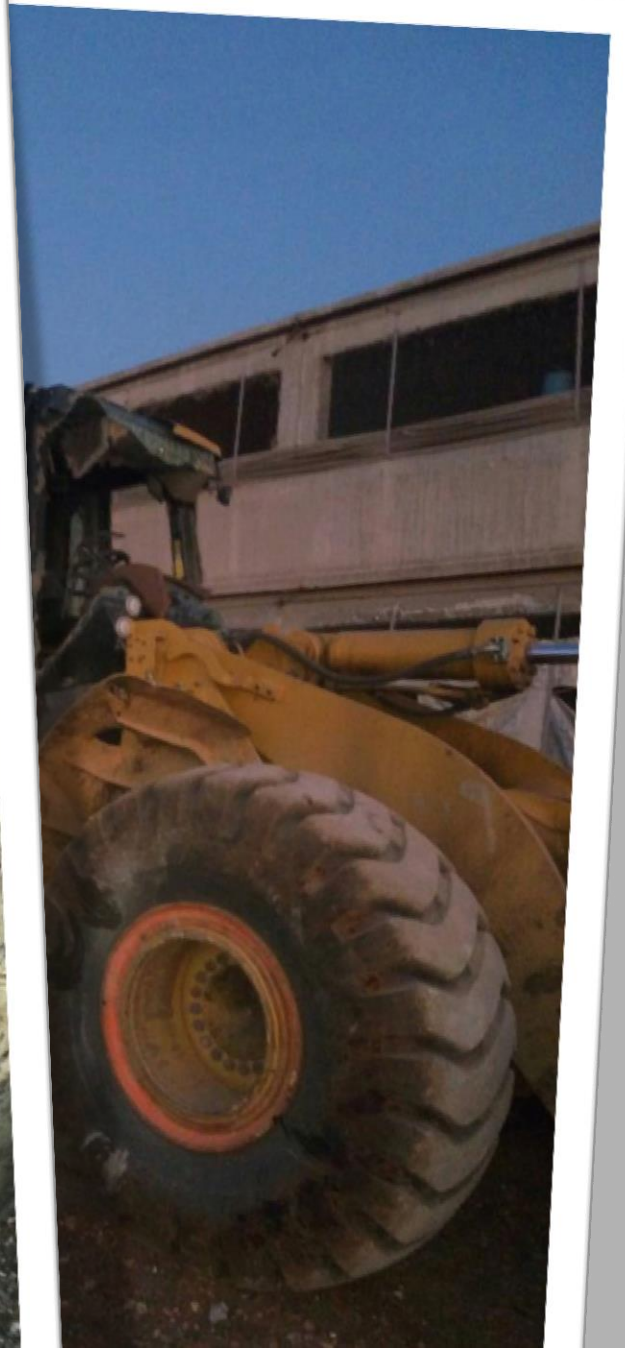

Tarihçe

- Zamanla askeri triyaj sistemleri, sivil uygulamalara uyarlanmış ve bu uygulamalar özellikle doğal afetler sırasında ve acil sağlık hizmetlerinin dağıtılmasında kullanılmaya başlanmış.

START* Triage Değerlendirme Kriterleri

- SOLUNUM: (10-30/dk)
Bak Dinle Hisset
Hava yolu ve solunumun kontrol edilmesi
Head tilt chin lift
Şok pozisyonu
- DOLAŞIM: (KGD<2sn - Nabız<120/dk)
Dolaşım değerlendirilir.
Kapiller geri dolum ve Radial nabız
Kanama kontrolü
- BİLİNÇ KONTROLÜ
Bilinç değerlendirilir. Basit komutlara uyup uymadığı değerlendirilir.
Şok pozisyonu

KENDİNİ TANIT VE YÜRÜYEBİLENLERİN SANA DOĞRU GELMESİNİ SÖYLE

SİZE DOĞRU YÜRÜYENLER

HAFİF

YÜRÜYEMEYENLER

1. SOLUNUM

2. BAK, DİNLE, HİSSET

START

NEFES VAR

NEFES YOK

HAVAYOLUNU AÇ (2 KEZ)

DAKİKADA 30'UN ÜSTÜNDE
ŞOK POZİSYONU VER
ACİL

DAKİKADA 30'UN ALTINDA
DOLAŞIM KONTROLÜ YAP

TRIAGE

NEFES GELDİ
HAVAYOLUNU AÇIK TUT
ACİL

NEFES YOK
ÖLÜ/EKSPEKTAN

2. DOLAŞIM

KAPİLLER RENK DÖNÜMÜ ESTİ VEYA NABIZ KONTROLÜ

2 Saniyenin üstünde VEYA nabız yok
KANAMA KONTROLÜ YAP
ACİL

2 Saniyenin altında VEYA nabız var
BİLİNÇ KONTROLÜ YAP

SİSTEMİ

3. BİLİNÇ

BASİT KOMUTLARA YANIT

KOMUTLARA UYMUYOR
ŞOK POZİSYONU VER
ACİL

KOMUTLARA UYUYOR
İKİNCİL

HAFİF YARALILARIN
DEĞERLENDİRİLMESİ
UNUTULMAMALIDIR!
YÜRÜYEN YARALILAR

Harp Sahasında Triajın Zorlukları

- ▶ Modern savaş ortamı
- ▶ Savaş ortamının
- ▶ Çevre şartları
- ▶ Sivil yaralıların da
- ▶ Ülke dışında olma
- ▶ Personel, ambulans
- ▶ Yaralı teslim noktası
- ▶ Zaman kısıtlılığı
- ▶ Sağlık personelinin

Öze

- ▶ Tria
imk
- ▶ Har
- ▶ Tria
değ
- ▶ En k
olm

YARARLANDIĞIM KAYNAKLAR

Askeri Ortamda Hekimlik, Triağ Ve Etik İkilemler
Engin Kurt, Şefik Görkey

J R Army Med Corps 2000, Battlefield Advanced Trauma Life Support
Emergency War Surgery 4th ed. 2017, ch 3 Mass Casualty and Triage

Türkiye Hastane Afet Planı Eğitimleri Triağ Öncelik Belirleme Dersi

Acil Tıp Uzmanları Derneği Acil Serviste Triağ ve Çalışan Güvenliği
Sempozyum Notları

V. Uluslararası Sağlıkta Performans Ve Kalite Kongresi
"Sözel Bildiriler Kitabı" Cilt-2

Dinlediğiniz İçin Teşekkür Ederim